

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 11 Febr. 1873, kl. 12 midd.

Betänkande, i anledning af väckt motion om skyldighet för emigranter att till Staten erlägga en särskild utflyttningsavgift.

Uti en inom Andra Kammaren afgifven och till Bevillnings-Utskottet hänvisad motion (N:o 62) har Herr *C. J. Kjellman* väckt förslag derom, att Riksdagen måtte besluta, det hvarje man vid fyllda sjutton år och hvarje qvinna vid samma ålder böra, när de önska lemna Sverige, erlägga till kronan, den förre etthundra och den senare femtio riksdaler riksmünt; såvida icke den blifvande emigranten med betyg af vederbörande kronofogde eller pastor kan styrka sin fattigdom och oförmögenhet att nämnda summa erlägga; och har motionären till stöd för sitt förslag erinrat, att i trots af de senare årens rika skördar och de gynnsamma tillfällen till arbetsförtjenst, som på alla håll inom landet erbjudit sig, emigrationen icke, såsom man haft skäl antaga, skulle hafva minskats, utan snarare synts motionären hafva tilltagit, samt att, änskönt ingenting vore att anmärka mot den hvarje samhällsmedlem nu medgifna frihet att söka sin utkomst, hvarhelst han sjelf ansåge det förmånligast kunna ske, införandet af den beskattning, motionären föreslagit, påkallades deraf, att den svenske undersåte, som vid mogen ålder utflyttade från sitt fädernesland, redan genom statens försorg erhållit fri skolundervisning och dessutom åtnjutit skydd af våra lagar, för hvilka förmåner han ock borde till staten utgifva någon ersättning.

Då emellertid, enligt Utskottets åsigt, den skatt, staten af den enskilde uppstår, icke torde vara att anse såsom en afbetalning å en skuld till staten, hvilken den enskilde under en förfluten tid skulle hafva åsamkat sig, utan rättare bör betraktas såsom det bidrag, hvarje enskild har

Bih. till Riksd. Prot. 1873. 5 Saml. 1 Afd. 1 Häft.

att utgöra till staten för att sätta densamma i stånd att allt framgent verka för sin bestämmelse, och det vid sådant förhållande måste vara obilligt, att staten utkräver en särskild skatt af den, som just står i begrepp att utflytta till en annan stats område, kan Utskottet icke gilla den af motionären angifna grunden för den ifrågasatta beskattningen. Hvad vidare angår syftemålet med motionärens förslag, torde detsamma afse dels att bereda statsverket en ökad inkomst och dels att söka i någon mån hämma emigrationen, men icke heller ur dessa synpunkter kan Utskottet anse förslaget vara välbetänkt. Statsverkets närvarande ställning påkallar icke uppsökandet af nya skattetitlar, och, äfven om detta förhållande i och för sig icke skulle utgöra tillräckligt skäl för förslagets afstyrkande, torde ett sådant förefinnas i de stora svårigheter, tillämpningen af denna beskattning komme att medföra. Då enhvar eger frihet att begifva sig utom riket, utan att offentlig myndighet deremot kan i förväg lägga några hinder och utan att ens någon anmälan om den tilltänkta resan behöfver ske, låta med en dylik frihet, i hvilken motionären för öfrigt ej ifrågasatt någon inskränkning, ej förena sig de kontroller, hvilka denna beskattning skulle göra nödvändiga, så vida icke hvar och en skulle med synnerlig lätthet ega tillfälle att, om han ville, undandraga sig hela beskattningen; och osäkert torde dessutom vara, huruvida ens under något förhållande fullt tillfredsställande kontroller i detta afseende kunde åstadkommas, då svårighet ofta nog skulle möta att på förhand utreda, huruvida en person endast hade för afsigt att tillfälligtvis begifva sig utom riket eller ämnade i ett annat land bosätta sig. Af nu antydda förhållanden torde slutligen äfven framgå, att den föreslagna beskattningen icke heller skulle vara synnerligen egnad att hämma eller inskränka emigrationen.

Någon nämnvärd fördel af en dylik beskattning, som dessutom säkerligen skulle kännas ganska förhatlig, torde sålunda näppeligen vara att förvänta; och anser sig Utskottet, på grund af nu anförda skäl, böra hemställa, att motionen må af Riksdagen lemnas utan afseende.

Stockholm den 11 Februari 1873.

På Utskottets vägnar:

Gust. af Ugglas.